

Streszczenie pracy w języku polskim

Literatura przedmiotu przedstawia bogaty dorobek badaczy w zakresie koncepcji przywództwa, stylów przywództwa oraz pokoleń na rynku pracy. Jednak ostatnie wyniki badań zaprezentowane w dysertacji, zwracają uwagę na zaobserwowane przejawy kryzysu kierowania. To z kolei powoduje konieczność określenia na nowo roli przywódców w organizacjach. Stąd problem naukowy dysertacji sprowadzał się do znalezienia odpowiedzi na pytanie *czy w przyjętym przez młodych liderów stylu przywództwa dominuje podejście klasyczne nad współczesnym. Celem naukowym pracy było: opracowanie modelu stylów przywództwa młodych liderów*, dla realizacji którego opracowano autorski model stylów przywództwa MAST. W związku z tym przedmiotem badań były style przywództwa, a podmiotem – młodzi liderzy małych i średnich przedsiębiorstw. Badania empiryczne zostały przeprowadzone w województwie śląskim Rzeczypospolitej Polskiej. Wykazały one, że wybór stylu przywództwa determinują takie czynniki jak: szczebel zarządzania, wzorce przywódcze zapożyczone z rodziny, otoczenia lub innego środowiska oraz subiektywne przekonania na temat kierowania. W ich wyniku stwierdzono również, że współcześni młodzi liderzy nie przyjęli dominującego stylu zachowań przywódczych, stąd hipoteza główna: *w stylu przywództwa przyjętym przez młodych liderów MŚP dominuje podejście klasyczne nad współczesnym* nie została potwierdzona.

Struktura dysertacji obejmuje wstęp, pięć rozdziałów oraz zakończenie. Pierwsze trzy rozdziały miały charakter teoretyczny, czwarty rozdział głównie skupiał się na aspektach związanych z metodyką badań empirycznych oraz piąty rozdział stanowił rozdział empiryczny. W rozdziale pierwszym przedstawiono teoretyczne ujęcie przywództwa. Przedstawiono definicje lidera, przywódcy i menedżera. Celem tego rozdziału było przedstawienie dorobku naukowego w zakresie teorii przywództwa, co zostało wykonane w oparciu o krytyczny i systematyczny przegląd zagranicznej i krajowej literatury przedmiotu. Rozdział drugi był poświęcony zagadnieniom dotyczącym pokoleń na rynku pracy oraz przyjętych przez nich wartości, potrzeb i oczekiwań w miejscu zatrudnienia. W rozdziale tym zaprezentowano wyniki krytycznej analizy literatury przedmiotu związane także z różnorodnością pokoleniową w organizacji. W rozdziale trzecim zostały przeanalizowane zagadnienia związane z działalnością małych i średnich przedsiębiorstw w systemie gospodarczym kraju. Rozdział czwarty zawierał omówienie metodycznych podstaw badań empirycznych oraz postawione w ramach projektu badawczego pytania badawcze, cele i hipotezy badawcze. W tym rozdziale opisano również procedurę opracowania autorskiego narzędzia badawczego (kwestionariusz indywidualnego wywiadu pogłębionego oraz kwestionariusz ankiety internetowej), sposób doboru próby

badawczej, jak również scharakteryzowano badaną populację. W rozdziale piątym przedstawiono wyniki badań jakościowych i ilościowych. W oparciu o te narzędzia w okresie 2021 r. – 2022 r. zostały przeprowadzone badania empiryczne których celem było sprawdzenie hipotezy głównej i hipotez szczegółowych. Wyniki badań własnych jak również autorski model stylów przywództwa zwiększyły dorobek naukowy nauk o zarządzaniu i jakości w obszarach teoretycznym, poznawczym i metodologicznym. Wartość pracy doktorskiej stanowią:

- opracowane autorskie narzędzia badawcze;
- opracowany autorski model stylu przywództwa MAST;
- przygotowanie rekomendacji dla liderów, przedsiębiorstw oraz organizacji szkoleniowych.

Z uwagi na obszerność tematu oraz różne perspektywy rozwoju przywództwa, jako zagadnienia teoretycznego i praktycznego, planuje się kontynuację badań w następujących obszarach: badanie aspektów przywództwa z podziałem na płeć oraz w celu wyjaśnienia wpływu płci na wybór przez młodego lidera stylu przywództwa; wyjaśnienie, czy kryterium stażu pracy i doświadczenia młodego lidera determinują wybór stylu makiawelicznego; weryfikację cykliczności modelu MAST oraz wyjaśnienie, w jakim stopniu determinanty tego modelu (cel, rozwój, dostosowanie się i wzmocnienie pozycji lidera) pozwalają na uzyskanie przez liderów skuteczności stylu zachowań przywódczych; zgłębienie tematu dotyczącego kryterium skuteczności działań w organizacji oraz wyjaśnienie w jakim stopniu elastyczne podejście młodego lidera przyczynia się do skuteczności działania organizacji.

Informacje i opinie uzyskane w ramach badań empirycznych stanowią wskazówki dla kierowników i właścicieli MŚP różnych branż w zakresie rozwoju stylów przywództwa młodych liderów. Pozwolą one na skuteczniejszy rozwój organizacji i pracowników, a także sprostanie wyzwaniom stawianym przez mikro- i makrootoczenie.

Słowa kluczowe: przywództwo, przywódca, lider, pokolenia na rynku pracy, MŚP.